into, sound, fathom; आशङ्कितस्यान्तं गच्छामि M. 3 shall dive deep into, fully satisfy, my doubts. -12 Total amount, whole number or quantity. -13 A large number. -14 Nature, condition; sort, species; मम मोक्षस्य कोऽन्तो वै ब्रह्मन्ध्यायस्व वै प्रभो Mb. 12. 282. 32. एतदन्तास्तु गतयो ब्रह्माद्याः समुदाहृताः Ms. 1. 50. -15 Disposition; essence; शुद्धान्तः -16 Division (विभाग); तेऽनया कात्यायन्याऽन्तं करवाणीति Bṛi. Up. 2. 4. 1. [cf. Goth. *andeis, and*; Germ. *ende* and *ent*; also Gr. *anti*; L. *ante*]. cf. अन्तस्तु भागेऽवसिते रचनायां च तत्परे। मृतौ निषेवणे रम्ये समाप्तावप्रमध्ययोः॥ स्वरूपे च समीपे च पुंलिङ्गेऽपि प्रकीर्तितः। Nm. -Comp. -**अवशायिन्** *m.* [अन्ते पर्यन्तदेशे अवशेते] a chāṇḍāla. -**अवसायिन्** [नखकेशानामन्तं अवसातुं छेत्तुं शीलमस्य, सो-णिनि] 1 a barber. -2 a chāṇḍāla, low-caste. -3 N. of a sage, see अन्त्यावसायिन् (अन्ते पश्चिमे वयसि अवस्यति तत्त्वं निश्चिनोति). -**उदात्त** *a.* having the acute accent on the last syllable. (-**त्तः**) the acute accent on the last syllable; P. VI. 1. 199. -**ओष्ठः** The lower lip (अधरोष्ठ); रुधिरं न व्यतिक्रामदन्तोष्ठादम्ब मा शुचः Mb. 11. 15. 16. -**कर, -करण, -कारिन्** *a.* causing death or destruction, fatal, mortal, destructive; क्षत्रियान्तकरणोऽपि विक्रमः R. 11. 75 causing the destruction of; राज्यान्तकरणावेतौ द्वौ दोषौ पृथिवीक्षिताम् Ms. 9. 221; अहमन्तकरो नूनं ध्वान्तस्येव दिवाकरः Bk. -**कर्मन्** *n.* death, destruction; षो अन्तकर्मणि Dhātupāṭha. -**कालः, -वेला** time or hour of death; स्थित्वा स्यामन्तकालेऽपि ब्रह्मनिर्वाणमृच्छति Bg. 2.72. -**कृत्** *m.* death; वर्जयेदन्तकृन्मर्त्यं वर्जयेदनिलोऽनलम् Rām. -**कृद्दशाः** N. of the eighth of the twelve sacred Aṅga texts of the Jainas (containing ten chapters). -**ग** *a.* having gone to the end of, thoroughly conversant or familiar with, (in comp.); शाखान्तगमथाध्वर्युम् Ms. 3.145. -**गति, -गामिन्** *a.* perishing. प्राप्तोऽन्तगामी विपरीतबुद्धिः Rām. 6. 59. 94. -**गमनम्** 1 going to the end, finishing, completing; प्रारब्धस्य °नं द्वितीयं बुद्धिलक्षणम् -2 death, perishing, dying. -**चक्रम्** Reading of omens and augury; Kau. A. -**चर** *a.* 1 walking about, going to the borders or frontiers. -2 completing or finishing (as a business &c.). -**ज** *a.* last born. -**दीपकम्** a figure of speech (in Rhetoric). -**परिच्छदः** a cover, covering utensil. राजतान्तपरिच्छदां दिव्यपायससंपूर्णां पात्रीम् Rām. 1.16.14. -**पालः** 1 a frontier-guard, guarding the frontiers; विनीतैरन्तपालैश्च रक्षोभिश्च सुरक्षितम् Rām. 5. 6. 9. °दुर्गं M. 1; त्वदीयेनान्तपालेनावस्कन्द्य गृहीतः *ibid.* -2 a door-keeper (rare). सुद्युम्नस्त्वन्तपालेभ्यः श्रुत्वा लिखितमागतम् Mb. 12. 23. 29. -**भव, -भाज्** *a.* being at the end, last. -**लीन** *a.* hidden, concealed. -**लोपः** dropping of the final of a word. (न्ते°) -**वासिन्** *a.* dwelling near the frontiers, dwelling close by. -*m.* [अन्ते गुरुसमीपे वस्तुं शीलं यस्य] 1 a pupil (who always dwells near his master to receive instruction); P. IV. 3. 104; VI. 2. 36.; Ms. 4. 33. -2 a chāṇḍāla (who dwells at the extremity of a village). -**वेला** = °कालः q. v. -**व्यापत्तिः** *f.* change of the final syllable, as in मेघ from मिह् Nir. -**शय्या** 1 a bed on the ground. -2 the last bed, death-bed; hence death itself, -3 a place for burial or burning. -4 a bier or funeral pile. -**संश्लेषः** union (सन्धि), joint; सुखदुःखान्तसंश्लेषम् (कालचक्रम्) Mb. 14. 45. 3. -**सत्क्रिया** last rites, funeral ceremonies, obsequies. -**सद्** *m.* a pupil; तमुपासते गुरुमिवान्तसदः Ki. 6. 34. -**स्वरितः** the *svarita* accent on the last syllable of a word.

अन्तक *a.* [अन्तयति, अन्तं करोति, ण्वुल्] Causing death, making an end of, destroying; सूर्यकान्त इव ताडकान्तकः R. 11. 21; क्रोधान्धस्तस्य तस्य स्वयमिह जगतामन्तकस्यान्तकोऽहम् Ve. 3. 32. -**कः** 1 Death. तदिदं पाण्डवेयानामन्तकायाभिसंहितम् Mb. 10. 15. 17. -2 Death personified, the destroyer; Yama, the god of death; नान्तकः सर्वभूतानां तृप्यति Pt. 1. 137; ऋषिप्रभावान्मयि नान्तकोऽपि प्रभुः प्रहर्तुम् R. 2.62. -3 A border, boundary. -Comp. -**द्रुह्** Ved. provoking death; मूर्धा रथस्य चाकन् नैतावतैनसान्तकध्रुक् Rv. 10. 132. 4.

अन्ततः *ind.* [अन्त-तसिल्] 1 From the end. -2 At last, finally; at length, lastly. नलं सर्वगुणैर्युक्तं मन्ये बाहुकमन्ततः Mb 3. 71. 33. -3 In part, partly. -4 Inside, within. -5 In the lowest way; (opp. मुख्यतः, मध्यतः); (अन्ततः may have all the senses of अन्त). -6 In fact; हा हन्तौदनमन्ततः शुचितमं तद् दृष्टमाशु त्यजेत् Viś. Guṇa 229.

अन्तवत् *a.* [अन्त अस्त्यर्थे मतुप्] 1 Having an end; limited; perishable; अन्तवन्त इमे देहा नित्यस्योक्ताः शरीरिणः Bg. 2. 18. स हैतानन्तवत उपास्तेऽन्तवतः स लोकाञ्जयति Bṛi. Ār. Up. -2 The god of the space or atmosphere (दिगन्तानामीश्वरः); वसु ददातु अन्तवान् Mb. 3. 197. 5.

अन्ते *ind.* (loc. of अन्त; oft. used adverbially) 1 In the end, at last, at length, lastly, finally. -2 Inside. -3 In the presence of, near, close by. -Comp. -**वसायिन्, -वसायी** a Chāṇḍāla (अन्त्यज) अशौचमनृतं स्तेयं नास्तिक्यं शुल्कविग्रहः। कामः क्रोधश्च तर्षश्च स्वभावोऽन्तेवसायिनाम् Bhāg. 11. 17. 20; 7. 11. 30. -**वासः** 1 a neighbour; companion; तव वा इमेऽन्तेवासास्त्वमेवैभिः संपिबस्व Ait. Br. -2 a pupil; आचार्योऽन्तेवासिनमनुशास्ति Taitt. Up. 1. 9. रुतानि शृण्वन्वयसां गणोऽन्तेवासित्वमाप स्फुटमङ्गनानाम् Śi. 3.55. Ve. 3. 7. -**वासि** *ind.* in a state of pupilage, (*in statu pupilavi*). -**वासिन्** = अन्तवासिन् q. v. above.

अन्तम *a.* Ved. Nearest, next; शिक्षा अन्तमस्य Rv. 1. 27. 5; तनूपा अन्तमो भव 6. 46. 10; intimate, very close or familiar.

अन्तर् *ind.* [अम्-अरन्-तुडागमश्च Uṇ. 5. 60, अमेस्तुट् च] 1 (Used as a prefix to verbs and regarded as a preposition or गति) (*a*) In the middle, between; in, into, inside; °हन्, °धा, °गम्, °भू, °इ, °ली &c. (*b*) Under. -2 (Used adverbially) (*a*) Between, betwixt, amongst, within; in the middle or interior, inside (opp. बहिः); अदह्यतान्तः R. 2. 32 burnt within himself, at heart; अन्तरेव विहरन् दिवानिशम् R. 19. 6 in the palace, in the harem; so °भिन्नं भ्रमति हृदयम् Māl. 5. 20; अन्तर्बिभेद Dk. 13; यदन्तस्तत्र जिह्वायाम् Pt. 4. 88; अन्तर्यश्च मृग्यते V. 1. 1 internally, in the mind. (*b*) By way of seizing or holding; अन्तर्हत्वा गतः (हतं परिगृह्य).